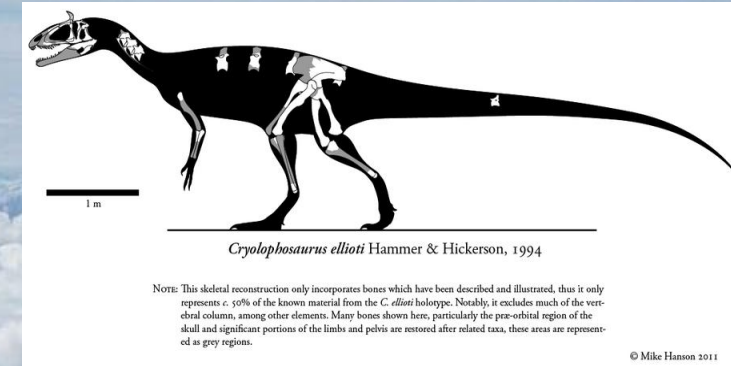
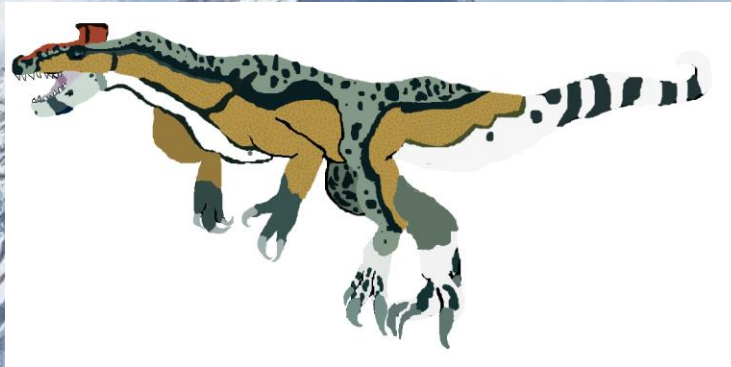

DALSZE POSZUKIWANIE SZCZĄTKÓW KRIOLOFOZAURA WRAZ Z PRÓBĄ USTALENIA JEGO POZYCJI SYSTEMATYCZNEJ

WSTĘP: Ustalenie pozycji systematycznej kriolofozaura jest bardzo trudne. Budowa anatomiczna dinozaura to mieszanka zarówno cech prymitywnych i zaawansowanych. Na podstawie publikacji dr Nathana Smitha i in. z 2007 r. stwierdzono, że *Cryolophosaurus* należy do Dilophosauridae. Analiza z 2012 r. opracowana przez Matthew Carrano, amerykańskiego paleontologa i in., wykazała, że *Cryolophosaurus* był bazalnym tetanurem, podczas gdy dilofozaur był bardziej prymitywny i należał do celofyzoidów (drapieżnych dinozaurów z grupy teropodów).

WNIOSKI: Dotychczas opisany i niecałkowicie skompletowany jedyny okaz *Cryolophosaurus* nie pozwala na dokładne ustalenie pozycji systematycznej dinozaura. Dalsze prowadzenie wykopalsk na Antarktydzie w celu poszukiwania pozostałych szczątków kriolofozaura lub odnalezienie szczątków innych osobników tego gatunku, mogłoby w tym pomóc, jak również dokładniej scharakteryzować jego budowę, przystosowanie do środowiska, w którym żył i inne pozostałe cechy.

Szczałki kriolofozaura (*Cryolophosaurus*), zostały odkryte w czasie dwóch wypraw, które odbyły się w latach 1990-1991 oraz 2003-2004. Zostały odkryte w mułowcach na Górze Kirkpatricka w pobliżu Lodowca Beardmore'a w Górach Transarktycznych. Kriolofozaur został nazwany i opisany w 1994 r. przez Williama Hammera i Williama Hickersona. W 2012 r. dr Nathan Smith ogłosił odkrycie nowego materiału.

Częściowa rekonstrukcja szkieletu kriolofozaura

Dotychczas odnaleziony i opisany materiał kopalny obejmuje m.in: częściowo zmiądzoną czaszkę, 2 fragmenty kości szczękowej, 9 zębów szczękowych, tylną część żuchwy, 30 kręgów grzbietowych, 3 kości biodrowe, kilka kręgów ogonowych (w większości niekompletnych), staw skokowy i kości stopy, niekompletne kości udowe. Wiele kości zostało odnalezionych w naturalnym położeniu.

Umiejscowienie zębów kriolofozaura, budowa kręgów szyjnych, a także pozostałe części szkieletu pozaczaszkowego, w tym budowa kości udowej wskazywały na cechy odziedziczone po przodkach. Niektóre badania wskazują również, że mózg dinozaura miał dosyć prymitywną budowę, która nie przypominała mózgu np. allozaura. Natomiast budowa anatomiczna czaszki wykazywała liczne cechy zaawansowania.

Fotografie przedstawiające odnalezione szczątki kriolofozaura

Źródła:

1. <http://www.encyklopedia.dinozaur.com/wiki/Cryolophosaurus>
2. „Encyklopedia dinozaurów i innych zwierząt prehistorycznych od permu do czwartorzędu”, Carl Mehling
3. „An enigmatic theropod *Cryolophosaurus*: Reviews and comments on its paleobiology”, Changyu Yun, Inha University